

Julian Kałowski

Laudacja wygłoszona przez
Promotora podczas wręczenia
dyplomu Doktora honoris causa
Uniwersytetu Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie
Profesorowi Peterowi Blaho

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 52/1-2, 21-25

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. JULIAN KAŁOWSKI MIC

LAUDACJA
wygłoszona przez Promotora
podczas wręczenia dyplomu Doktora honoris causa
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Profesorowi PETEROWI BŁAHO

Magnificencjo Księżu Rektorze,
Eminencje Księża Kardynałowie,
Ekscelencje Księża Arcybiskupi i Biskupi,
Dostojny Senacie,
Szanowny Laureacie,
Panie i Panowie Profesorowie,
Znakomici Goście,
Droga Młodzieży!

Dziś Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie przyozdabia wybitnego prawnika słowackiego honorowym doktorem, najcenniejszym klejnotem, jaki w swych skarbcach od stuleci mają uniwersytety.

Przypadł mi w udziale zaszczyt, abym jako *promotor rite constitutus* – zgodnie właśnie z tym obrzędem – wygłosił pochwałę naszego Laureata. Proszę mi pozwolić, abym początek tego elogium wygłosił w boskim języku Rzymian i świętej mowie Kościoła. Chcę tak uczynić, bowiem znajdują się wśród nas przedstawiciele wielu narodów, jakie można spotkać pod Słońcem. A umiłowanie nauki i Amor Linguae Latinae są czynnikami, które nas jednoczą.

Vestra Magnificentia,
Eminentissimi ac Excellentissimi Domini
Carissime Professor Błaho,

Honeste Senatus,
Venerabiles Hospites.

Hodie in nostra Universitate Studiorum Stephani Cardinalis Wyszyński Varsoviae sita sollemnitatis maxima celebratur. Egregium Dominum Professore Petrum Blaho honoramus et doctoris honoris causa Scientiarum iuridicarum nomen et honores, iuria et privilegia in Eum conferimus. Coram omnibus, qui hic sunt, celebriter testor Professore Blaho, qui valde meritis in collaborationis constructione et cultu inter fraterna Athenaea, id est inter Universitatem Tyrnavensem in Slovakia et Universitatem nostram homoque profundae scientiae et alti ingenii sit, dignissimum huius nominis esse.

Zadanie, które mi powierzono – wygłoszenie laudacji – jest zaszczytne i radosne, ale zarazem niełatwe, bo jakże w ciągu kilkunastu minut przedstawić sylwetkę i dorobek naukowy naszego Uczonnego? Powiniennem ukazać 69 lat jego żywota, z których 43 poświęcił prawu. Powiniennem zaprezentować liczne publikacje, których wykaz obejmuje około 200 pozycji. Powiniennem powiedzieć o jego niezłomnej postawie za czasów rządów komunistycznych. *Rem tene, verba sequentur* - mówili starożytni Rzymianie. Trzymał się więc będąc tematu, a słowa tej laudacji popłyną same...

Profesor Peter Blaho urodził się 1 stycznia 1939 roku w Nitrze na Słowacji. Szkołę podstawową i średnią ukończył w Topolczanach, gdzie w roku 1956 zdał maturę i rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Amosa Komenskigo w Bratysławie. Usunięty z powodów politycznych ze studiów w roku 1960, mógł na nie powrócić dopiero po odbyciu dwuletniej służby wojskowej. Studia ukończył w roku 1965 jako dyplomowany prawnik i w tym samym roku uzyskał akademicki stopień doktora praw.

Pracował w Bratysławie początkowo jako prawnik, a następnie w sądzie krajowym. Od roku 1967 był asystentem na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Amosa Komenskigo w Bratysławie, gdzie jedenaście lat później uzyskał tytuł kandydata nauk, a w roku 1980 habilitację.

Swoją wiedzę pogłębiał także na studiach zagranicznych. Komparatystykę prawną studiował w Strasburgu (1969 r.), a prawo

rzymskie na Uniwersytecie Rzymskim (1981 r.). Gruntowne studia zagraniczne sprawiły, że jeszcze za czasów władzy komunistycznej Peter Blaho należał w Europie Środkowej do grona najlepszych znawców prawa rzymskiego. Stała przed nim otworem droga do kariery. Nie przyjął jednak kuszących propozycji, bowiem ceną ich była zdrada wiary i wyparcie się Boga.

W roku 1991, a więc już po aksamitnej rewolucji, został mianowany uniwersyteckim profesorem z dziedziny prawa rzymskiego. W latach 1990-91 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu Komenskigo, a następnie przez 6 lat dziekana tego Wydziału.

Od początku roku 1998 współuczestniczył w tworzeniu Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Trnawie, a jego obecność w gronie naukowców tej uczelni gwarantowała wysoki poziom i należytą organizację Wydziału. Nic też dziwnego, że kiedy Wydział ten 1 października 1998 roku rozpoczął swą działalność, rektor Uniwersytetu Trnavskiego powierzył Profesorowi Blaho pełnienie funkcji organu statutowego, a w lutym roku następnego senat akademicki Wydziału Prawa, czyli odpowiednik naszej Rady Wydziału, powołał go na stanowisko dziekana. Należy w tym miejscu podkreślić, że nasz Laureat jako dziekan, powtórzmy - pierwszy dziekan, dokładał starań, aby Wydział Prawa na Uniwersytecie w Trnawie stał się najznamienitszym tego typu wydziałem w Republice Słowackiej. I starania te zaowocowały stokrotnym plonem.

Już w październiku 1999 roku Senat Uniwersytetu Trnavskiego desygnował Profesora Blaho na kandydata na rektora tej uczelni, a Prezydent Państwa zgodnie z przepisami obowiązującymi w Republice Słowackiej powołał go na to stanowisko. Profesor objął urząd 1 lutego roku 2000 i sprawował go przez dwie kadencje, to jest do 31 stycznia 2007 roku. Przez cały ten czas pieczołowicie dbał o to, aby uniwersytet charakteryzowały chrześcijański uniwersalizm, humanizm i solidarność z każdym człowiekiem.

Nazajutrz po zakończeniu drugiej rektorskiej kadencji Profesor Blaho objął funkcję prodziekana swego macierzystego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Trnawie. Od tej pory do chwili obecnej jako współzałożyciel międzynarodowego czasopisma naukowego pt. *ORBIS IURIS ROMANI. JOURNAL OF ANCIENT LAW STUDIES* prowadzi również działalność wydawniczą. We współpracy

ze słowackim Ministerstwem Sprawiedliwości założył i redaguje PRAWNICZĄ BIBLIOGRAFIĘ SŁOWACKĄ.

Od zarania swej działalności naukowo - badawczej i dydaktycznej Profesor Blaho zajmował się całokształtem spraw związanych z państwem i prawem, a od roku 1969 zagadnieniami prawa rzymskiego. W tej właśnie dziedzinie pracuje do dzisiaj. Prowadzi seminaria i ćwiczenia, jest promotorem i recenzentem prac dyplomowych oraz doktorskich, a także wysoko cenionym egzaminatorem podczas przeprowadzania procedur związanych z nadawaniem tytułów naukowych w zakresie prawa rzymskiego. Profesor Peter Blaho wprowadził do tej ważnej dziedziny prawoznawstwa, jaką stanowi prawo rzymskie, niezwykle oryginalną i nowoczesną metodę badawczą - metodę egzegetyczną, którą zastosował, pisząc nowy podręcznik do prawa rzymskiego. Jak na wstępie wspomniałem, Prof. Peter Blaho posiada bogaty dorobek naukowy, obejmujący blisko 200 prac, głównie z zakresu prawa rzymskiego. Publikacje te stanowią znaczący wkład w rozwój tej dyscypliny.

Wielką zasługą naszego Laureata w zakresie pracy dydaktycznej i pedagogicznej jest włączanie do międzynarodowej współpracy naukowej także studentów z wydziałów prawa. To bardzo ważna i cenna praktyka, godna naśladowania. Sam przynależał do wielu krajowych i zagranicznych towarzystw i rad naukowych.

Trzeba w tym miejscu powiedzieć o jeszcze jednej dziedzinie działalności Laureata. Z potencjału naukowego profesora Blaho Słowacja skorzystała po upadku komunizmu i po uzyskaniu niepodległości w 1993 roku. Jako wybitny specjalista w zakresie prawa rzymskiego, które jest podstawą współczesnych systemów prawnych, w tym i systemów konstytucyjnych, Profesor uczestniczył w przygotowaniu Konstytucji Słowackiej i prawnych norm wewnątrzpaństwowych. Troszczył się szczególnie o to, aby w nowo powstającym państwie zapewniono każdemu obywatelowi prawo i wolność podejmowania decyzji według własnego sumienia.

W dowód uznania za znaczący udział w przygotowaniu tekstu umowy konkordatowej między Stolicą Apostolską a Słowacją otrzymał w 2001 roku od papieża Jana Pawła II Order Św. Grzegorza Wielkiego, a od prezydenta Republiki Słowackiej Krzyż Zasługi Pierwszej Klasy.

Za chwilę odczytany będzie łaciński tekst dyplomu honorowego doktoratu, który Profesorowi Blaho przyznał nasz Uniwersytet.

I tekst ten, choć ma stylistykę specyficzną, dostosowaną do okoliczności, zawiera istotę naszej decyzji. W tłumaczeniu na język polski brzmi on następująco:

Tytuł i godności, prawa i przywileje doktora honoris causa nauk prawnych nadaliśmy Szanownemu Panu

PETEROWI BLAHO

niezwykle zasłużonemu w budowaniu i pogłębianiu współpracy między bratnimi uczelniami, to znaczy Uniwersytetem w Trnawie w Słowacji i Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Polsce, człowiekowi głębokiej wiedzy i szerokich kompetencji.

Stwierdzam więc uroczyście, biorąc wszystkich tu obecnych na świadków, że dostojny Profesor Doktor Habilitowany Peter Blaho spełnia wszystkie warunki wymagane do nadania mu honorowego doktoratu na każdym uniwersytecie, a na naszym Uniwersytecie w szczególności.

Hoc meum elogium Latine finire velim:

Nullum est dubium, quin Dominus Professor Petrus Blaho dignissimus sit nominis Doctoris honoris causa nostrae Universitatis.

Quod magna voce praedico et praedicabo semper.

Dixi.

Powiedziałem.

Dziękuję za uwagę.